

BESLUT

2016-11-28

Dnr: 16/01242
m.fl.**SÖKANDE**

Enligt sändlista

SAKEN

Tillstånd att sända tv och sökbar text-tv

BESLUT

1. Myndigheten för press, radio och tv ger med stöd av 4 kap. 3 § radio- och tv-lagen (2010:696) följande tillstånd att sända tv och sökbar text-tv. Ett tillstånd innebär en rätt att sända ut en samtidig programtjänst i enlighet med de villkor som framgår av beslutsbilagorna 1, 2 och 3. Tillstånden gäller för tiden den 1 april 2017–den 31 mars 2020.

<i>Dnr</i>	<i>Tillståndshavare</i>	<i>Programtjänst</i>	<i>Bilaga</i>
16/02154	Discovery Corporate Services Ltd.	Kanal 5	1 – tv2016:1
16/02136	TV4 AB	TV4	2 – tv2016:2
16/02135	Modern Times Group MTG Ltd.	TV3	3 – tv2016:3

2. Myndigheten för press, radio och tv avslår följande ansökningar om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv.

<i>Dnr</i>	<i>Sökande</i>	<i>Programtjänst</i>
16/02137	TV4 AB	TV4 Guld
16/02055	The Walt Disney Company Ltd.	Disney Junior
16/02156	Nickelodeon International Ltd.	Spike
16/02157	Nickelodeon International Ltd.	Nickelodeon
16/02155	VIMN Netherlands B.V.	Comedy Central

BAKGRUND

Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som får användas för tillståndspliktiga tv-sändningar. Myndigheten för press, radio och tv meddelar tillstånd att sända, utom i de fall sändningsverksamheten finansieras med radio- och tv-avgiften (public service).

Dåvarande Myndigheten för radio och tv fastställde den 13 september 2013 en strategi för tillståndsgivning för marksänd tv (dnr 13/01736). Utgångspunkten är att strategin ska gälla fram till den 31 mars 2020, men att det inte går att bortse från att det kan ske förändringar som medför att strategin behöver revideras innan 2020. Enligt strategin kommer myndigheten att verka för en stegvis övergång till utsändningstekniken DVB-T2, i den del av marknätet där myndigheten ansvarar för tillståndsgivningen, under tillstandsperioden 2014–2020. Myndigheten ansåg även att parallellsändningar inte är ett effektivt utnyttjande av sändningsutrymmet. I en begränsad omfattning kan parallellsändningar dock motiveras bland annat utifrån konsumenternas intressen.

Regeringen beslutade den 27 februari 2014 bland annat att sändningsutrymmet 174–230 MHz, förutom det utrymme som genom regeringsbeslut den 28 oktober 2010 upplåtits för digital marksänd ljudradio, och 470–694 MHz får upplåtas för tillståndspliktiga tv-sändningar från och med den 1 april 2014 till och med den 31 mars 2020. Av beslutet framgår även att sändningsutrymmet 694–790 MHz får upplåtas för tillståndspliktiga tv-sändningar från och med den 1 april 2014 till och med den 31 mars 2017.

Myndigheten för radio och tv meddelade den 31 mars 2014 tillstånd att sända tv och sökbar text-tv till 51 nationella och sex regionala programtjänster. För de flesta tillstånden angavs att tillstandsperioden skulle vara den 1 april 2014–den 31 mars 2020. Tre programbolag, Modern Times Group MTG Ltd. (då Viasat Broadcasting UK Ltd.), TV4 AB och Discovery Corporate Services Ltd. (då SBS Discovery Media UK Ltd.) fick dock tillstånd för utsändning av programtjänsterna TV3, TV4 och Kanal 5 i standardupplöst kvalitet (sd-kvalitet) för en kortare period, till och med den 31 mars 2017. Dessa tillståndshavare fick genom beslutet även tillstånd att sända de angivna programtjänsterna under hela perioden fram till 2020 i högupplöst kvalitet (hd-kvalitet). Programtjänsterna sänds således parallellt med olika komprimerings- och utsändningsteknik.

Myndigheten gjorde vid tidpunkten för sitt beslut bedömningen att de programtjänster som fick sändas parallellt bara kunde ges tillstånd för sändningar i utsändningstekniken DVB-T fram till den 31 mars 2017. Skälet för detta var att det fanns en osäkerhet om vilket sändningsutrymme som kunde vara tillgängligt för sändningar i utsändningstekniken DVB-T efter den 31 mars 2017. Myndighetens målsättning var också, utifrån den planeringslösning som Teracom Boxer Group AB (Teracom) då arbetade efter, att alla programtjänster i marknätet, förutom public service, skulle använda utsändningstekniken DVB-T2 efter den

31 mars 2017. I beslutet angav dock myndigheten även att det, när sändningsutrymmets omfattning var fastställt, kunde finnas förutsättningar att lysa ut tillstånd för sändningar i DVB-T och parallellsändningar fram till 2020. Syftet med eventuella parallellsändningar även efter den 31 mars 2017 skulle vara att ytterligare underlätta övergången till ny sändningsteknik för konsumenterna.

Teracom meddelade den 7 maj 2015 att bolaget beslutat att inte genomföra övergången till tekniken DVB-T2 så som den planerades vid myndighetens beslut om tillstånd 2014. Bolaget hade tagit fram en ny övergångsplan där marknätet efter den 1 april 2017 kommer att bestå av tre sändarnät där utsändningstekniken DVB-T används och tre där DVB-T2 används. Förändringen av planen berodde enligt Teracom bland annat på att konsumenterna inte i tillräcklig hög grad kunde ta emot sändningar i den nya tekniken.

Teracom meddelade den 29 april 2016 att det, i samband med att utrymningen av 700 MHz-bandet har skett, kommer att finnas ledigt sändningsutrymme motsvarande tre nationella programtjänster som sänds i standardupplöst tv (sd-tv) i ett sändarnät där komprimeringstekniken MPEG-2 och utsändningstekniken DVB-T används. Sändningsutrymmet finns ledigt från och med den 1 april 2017 till och med den 31 mars 2020.

Regeringen beslutade den 31 oktober 2016 att ändra sitt tidigare beslut från den 27 februari 2014 om sändningsutrymme. Beslutet innebär att sändningsutrymmet 694–790 MHz får upplåtas för tillståndspliktiga tv-sändningar till och med den 31 maj 2018.

Teracom har den 1 november 2016 meddelat att regeringens beslut inte påverkar bolagets bedömning av tillgängligt sändningsutrymme.

ÄRENDET

Myndigheten informerade den 15 juni 2016 om att det fanns möjlighet att ansöka om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv i marknätet. Åtta ansökningar avseende nationella programtjänster från sex olika programbolag har kommit in till myndigheten.

Ägargrupper, programbolag och sökta programtjänster		
<i>Ägargrupp (antal tillstånd i marknätet)</i>	<i>Programbolag</i>	<i>Programtjänst (huvudsakligt innehåll)</i>
Walt Disney (2)	The Walt Disney Company Ltd.	Disney Junior (barn)
Discovery (10)	Discovery Corporate Services Ltd.	Kanal 5 (blandkanal)
Bonnier AB (12)	TV4 AB	TV4 (blandkanal) TV4 Guld (tv-serier)

MTG (6)	MTG Modern Times Group MTG Ltd.	TV3 (blandkanal)
Viacom (5)	VIMN Netherlands B.V.	Comedy Central (blandkanal)
	Nickelodeon International Ltd.	Spike (blandkanal) Nickelodeon (barn)

Myndigheten har gett konsultföretaget AB Stelacon i uppdrag att göra en bedömning av de sökandes finansiella förutsättningar att sända under hela tillståndspeioden. Enligt AB Stelacons bedömning har alla sökande finansiella förutsättningar att bedriva sändningar i enlighet med sina ansökningar. De sökande har fått ta del av AB Stelacons bedömningar.

Myndigheten har inför tillståndsgivningen samrått med PTS och Konkurrensverket i konkurrensfrågor.

Den sökande som lyder under svensk jurisdiktion och som i detta beslut får tillstånd att sända tv och sökbar text-tv har godkänt de programrelaterade villkor som ställts upp. Samtliga som får tillstånd har fått tillfälle att yttra sig över icke-programrelaterade villkor.

SKÄLEN FÖR MYNDIGHETENS BESLUT

Aktuella lagbestämmelser

Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för sådana tv-sändningar liksom sökbar text-tv som kräver tillstånd enligt radio- och tv-lagen. Ett tillstånd att sända tv-program och sökbar text-tv meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med radio- och tv-avgiften och av Myndigheten för press, radio och tv i övriga fall. Ett tillstånd att sända tv och sökbar text-tv innebär en rätt att i varje område samtidigt sända det antal programtjänster som tillståndet avser under den del av dygnet som anges i tillståndet (4 kap. 1, 3 och 4 §§ radio- och tv-lagen).

Ett tillstånd att sända tv och sökbar text-tv får bara ges till ett programföretag som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndspeioden och som är berett att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor (4 kap. 5 § radio- och tv-lagen).

Vid fördelningen av tillstånd ska det särskilt beaktas att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala och

regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag (4 kap. 6 § radio- och tv-lagen).

Ett tillstånd får även förenas med vissa villkor (4 kap. 8–11 §§ radio- och tv-lagen). Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv gäller för sex år. Om det finns särskilda skäl får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid. Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden (4 kap. 12 § radio- och tv-lagen).

Bedömning av om de sökande uppfyller de grundläggande förutsättningarna för att få tillstånd

Finansiella och tekniska förutsättningar

Myndigheten bedömer att samtliga sökande har både finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva sändningar i enlighet med sina ansökningar.

Samverkan med övriga tillståndshavare

Samtliga sökande har förklarat att de är beredda att samverka i tekniska frågor. Myndigheten bedömer att de uppfyller kravet på att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor för att främja tillgänglighet och konkurrens.

Utgångspunkter vid urvalet av de programtjänster som ska meddelas tillstånd

Eftersom antalet ansökningar som uppfyller de grundläggande kraven om teknik, ekonomi och samverkan överstiger antalet tillstånd som kan meddelas inom det tillgängliga sändningsutrymmet ska Myndigheten för press, radio och tv göra ett urval bland de sökande.

När tillstånd meddelas ska myndigheten särskilt beakta att sändningsutrymmet kan tas i anspråk för ett utbud av programtjänster som tilltalar olika intressen och smakriktningar. Det ska finnas en bredd i programutbudet med både programtjänster med ett blandat innehåll och programtjänster med ett mer speciellt innehåll eller som riktar sig till en viss målgrupp, så kallade nischkanaler. I urvalet gör myndigheten en avvägning av hur många tillstånd som bör meddelas inom de olika innehållskategorierna men även en avvägning av antalet programtjänster från respektive ägargrupp. Vid varje beslut om tillstånd ska hänsyn tas till hur marknätets utbud som helhet bäst uppfyller de krav som anges i radio- och tv-lagen.

Programutbud och tittartidsandelar

För närvarande finns det 50 programtjänster med tillstånd från Myndigheten för press, radio och tv att sända tv i hela landet. Dessa programtjänster kan delas in i kategorierna Barn (6), Blandkanaler och övriga (17), Fakta/dokumentärer (9), Film och tv-serier (8), Nyheter (3) och Sport (8). En programtjänst är upptagen under två kategorier.

Att dela in programtjänster i olika kategorier ger inte en fullständig bild av programtjänsternas innehåll, särskilt då en programtjänst kan omfattas av flera kategorier men ändå inte anses vara en programtjänst med så kallat blandat innehåll. En huvudsaklig indelning av programtjänsterna i olika kategorier kan dock göras utifrån de sökandes egna programförklaringar vid ansökningstillfället.

Bland de nu sökande finns ett flertal programtjänster med ett blandat innehåll som tv-serier, film, livsstil och allmän underhållning. De tre programtjänster som för närvarande har tillstånd att parallellsända programtjänster i sd- respektive hd-kvalitet och som ansöker om tillstånd för fortsatta parallellsändningar ingår i kategorin blandkanaler och övriga.

Huvudsaklig kategori för de sökande

Barn	Disney Junior Nickelodeon
Film och tv-serier	TV4 Guld
Blandkanal och övriga	TV3, TV4, Kanal 5, Comedy Central, Spike

I sammanställningen nedan anges de programtjänster som har minst en procent tittartidsandel (hur stor andel av tittandet som tillfaller en specifik programtjänst) enligt Mediamätning i Skandinavien AB:s (MMS) årsrapport 2015.

Beteckning	Tittartidsandel i procent
SVT1	24,3
TV4	20,2
SVT2	6,9
Kanal 5	5,2
TV3	5
Sjuan	4,6
TV6	3,8
SVTB	3,4
TV8	3
Kanal 9	2,1
TV12	1,8
TV10	1,3
TV4 Fakta	1,1
Kanal 11	1,1
Discovery Channel	1
Kunskapskanalen	1

De programtjänster, för vilka tillstånd nu söks för att parallellsända har, bortsett från SVT1 och SVT2, högst tittartidsandelar enligt MMS årsrapport 2015.

Konsumenten och tekniken

Som beskrivits ovan, meddelade Teracom i maj 2015 att bolaget tagit fram en ny övergångsplan för marknätet efter den 1 april 2017. Förändringen av planen berodde enligt Teracom främst på att konsumenterna inte i tillräcklig hög grad kunde ta emot sändningar i den nya tekniken. I skrivelsen angavs att endast cirka 40 procent av Boxers abonnemang hade stöd för att hantera DVB-T2. Av det totala mottagarbeståndet var det ca 25–30 procent som stödde användningen av DVB-T2. Det innebär, enligt Teracom, att en för tidig övergång till den nya tekniken inte bara skulle drabba de konsumenter som använder Boxer som primärt tv-nät, men också konsumenter som har marksänd tv i fritidshus, husvagn och båt.

Det finns ingen statistik som ger en samlad bild av de svenska hushållens tillgång till och användning av mottagare som kan hantera utsändningstekniken DVB-T2 och komprimeringstekniken MPEG-4. Svårigheterna med att mäta tillgången och användningen ligger framförallt i att konsumenten inte alltid vet vilken teknik som används i utrustningen. Konsumenten kan även ha flera olika mottagare som var och en använder olika tekniker.

Enligt uppgifter från Teracom, som grundas på uppgifter från Elektronikbranschen, så är andelen tv-apparater med inbyggt stöd för DVB-T2 fortfarande mycket låg. De flesta tv-apparaterna som sålts de senaste två åren har stöd för DVB-T2, men bedömningen är att det fortfarande endast är cirka en tredjedel av tv-apparaterna i de svenska hushållen som har stöd för användning av DVB-T2. Ett hushåll har också ofta flera tv-apparater och vanligtvis är det i första hand för den så kallade första-tv:n i hemmet som mottagarutrustning byts ut. Någon statistik över hur många separata mottagarboxar som kan hantera DVB-T2 finns inte.

Ägande

Samtliga nu sökande programbolag ingår i någon av de ägargrupper som sedan 2014 har tillstånd att sända i marknätet. Myndigheten gjorde då bedömningen att dessa ägargrupper, men även andra sökande, bör ges tillstånd för att sändningsutrymmet på så sätt kan tas i anspråk av flera av varandra oberoende programföretag. Samtidigt ansåg myndigheten att antalet tillstånd till olika ägargrupper och programföretag måste vägas mot innehållet i programtjänsterna och hur dessa kan anses tillgodose olika intressen och smakriktningar.

Möjligheten till fortsatta parallellsändningar

Sändningsutrymmet i marknätet är begränsat. Utrymmet ska därför användas effektivt och på ett sätt som leder till vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet. Denna princip kommer till uttryck i radio- och tv-lagen genom att myndigheten vid fördelningen av tillstånd särskilt ska beakta att utrymmet tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen

och smakriktningar samt tjänster från flera av varandra oberoende programföretag. Att samma programtjänster sänds ut parallellt bidrar typiskt sett inte till att bredda det samlade utbudet i marknätet. Parallelsändningar i sd- och hd-kvalitet kan dock, som myndigheten anger i sin strategi, i vissa situationer motiveras utifrån konsumenternas intresse av tillgång till dessa programtjänster. En introduktion av nya tjänster och tekniker i marknätet måste därför bedömas utifrån ett tydligt konsumentperspektiv. Den tekniska utvecklingen av tv-sändningarna till DVB-T2 innebär ett krav på ny mottagarutrustning för de tittare som inte redan har skaffat sådan.

Som nämnts ovan gjorde myndigheten vid tidpunkten för sitt beslut 2014 bedömningen att de tre programtjänster som fick parallelsändas i sd- respektive hd-kvalitet bara kunde ges tillstånd för sd-sändningar i utsändningstekniken DVB-T fram till den 31 mars 2017. Skälet för detta var att det fanns en osäkerhet om vilket sändningsutrymme som kunde bli tillgängligt för sändningar i utsändningstekniken DVB-T efter den 31 mars 2017. I beslutet angav myndigheten dock även att det, när sändningsutrymmets omfattning var fastställt, kunde finnas förutsättningar att lysa ut tillstånd för sändningar i DVB-T och parallelsändningar fram till 2020. Syftet med eventuella parallelsändningar även efter den 31 mars 2017 skulle vara att ytterligare underlätta övergången till ny sändningsteknik för konsumenterna.

Myndigheten gör bedömningen att intresset hos konsumenterna att byta ut sin mottagarutrustning har varit lägre än väntat och att det fortfarande finns ett stort antal hushåll som ännu inte har tillgång till utrustning som gör det möjligt att ta emot sändningar som sker med DVB-T2. Ett beslut att inte tillåta parallelsändningar i marknätet av programtjänster som har stora tittartidsandelar skulle innebära att dessa konsumenter skulle behöva uppdatera sin mottagarutrustning för att kunna fortsätta att ta del av dessa programtjänster. Noteras kan även att sändningstillståndet för Sveriges Television AB har kompletterats med en rätt att sända tv i hd-kvalitet fram till och med den 31 december 2019. Ett av skälen som anges i beslutet är att parallella utsändningar av programtjänster i olika kvalitet är väsentliga för att övergången till en mer effektiv teknik ska ske på ett sätt som inte skapar för stora problem för konsumenterna (se regeringsbeslut den 17 september 2015 Ku2015/02107/MF).

Vilka programtjänster bör meddelas tillstånd?

Det finns för närvarande ett antal ägargrupper representerade bland de programbolag som har tillstånd att sända tv. Samtliga sökande tillhör någon av dessa ägargrupper.

De sökande kan delas in i två huvudgrupper, programbolag som ansöker om tillstånd för fortsatta parallelsändningar av en programtjänst och programbolag som ansöker om tillstånd för nytt eller utökat innehåll i marknätet. De senare är

både ansökningar för en ny programtjänst och ansökningar om utökad sändningstid för en programtjänst som redan har tillstånd.

De programtjänster, för vilka tillstånd nu söks för att parallellsända har, bortsett från SVT1 och SVT2, högst tittartidsandel enligt MMS årsrapport 2015. Myndigheten gör därför bedömningen att det finns ett stort intresse från allmänheten att ta del av innehållet i dessa programtjänster. Myndigheten gör också bedömningen att en stor del av denna allmänhet ännu inte har möjlighet att ta emot sändningar som sker med utsändningstekniken DVB-T2. Myndigheten anser därför att det fortfarande kan vara motiverat med parallellsändningar i begränsad omfattning med hänsyn till konsumenternas intresse av tillgång till programtjänster med hög tittartidsandel. Syftet med fortsatta parallellsändningar skulle då framförallt vara att underlätta för konsumenten inför en teknikövergång. Mot detta står de ansökningar som i olika omfattning skulle innebära ett utökat utbud i marknätet. Utifrån de uppgifter som de sökande har lämnat i sina ansökningar kan myndigheten konstatera att dessa programtjänster inte tillhör någon kategori som kan anses som underrepresenterad i utbudet. För de programtjänster som ingår i MMS mätningar är även tittartidsandelarna låga.

Vid avvägningen mellan fortsatta parallellsändningar av programtjänsterna TV3, TV4 och Kanal 5 respektive ett nytt eller utökat utbud i marknätet gör myndigheten utifrån det samlade utbud som för närvarande finns i marknätet, ägarförhållandena samt konsumentens intressen bedömningen att tillstånd bör ges för fortsatta parallellsändningar.

Detta innebär att de tre programbolagen Modern Times Group MTG Ltd., TV4 AB och Discovery Corporate Services Ltd. ska ges fortsatt tillstånd att sända programtjänsterna TV3, TV4 och Kanal 5 i sd-kvalitet med krypteringstekniken MPEG-2 och utsändningstekniken DVB-T. Övriga ansökningar om tillstånd ska avslås. Vilka dessa är framgår av punkten 2 under myndighetens beslut.

Närmare om tillståndens innebörd, giltighetstid och villkor

Av bilaga 1–3 framgår de närmare villkoren för tillstånden för respektive programtjänst.

Eftersom regeringens beslut om sändningsutrymme gäller till och med den 31 mars 2020 bör även de tillstånd som meddelas i detta beslut gälla fram till och med detta datum. Tillståndsvillkoren 1, 3, 5 och 8 §§ gäller dock för en kortare tid för att regelbundet kunna prövas på nytt. Skälen för detta är den tekniska utvecklingen som innebär att dessa villkor kan behöva ändras under tillståndspe-rioden.

Rätten att sända ut en programtjänst bör även innefatta en rätt att sända programrelaterade tilläggstjänster i rimlig omfattning.

Myndigheten har i beslutet från den 31 mars 2014 i övrigt utförligt redogjort för de övriga villkor som ett tillstånd kan och bör förenas med. Myndigheten anser att de villkor som tidigare har gällt för programtjänsterna ska fortsätta att gälla oförändrade. Därutöver bör för TV4 gälla ett villkor om regionala sändningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Detta beslut har fattats av vikarierande generaldirektören Peter Schierbeck efter föredragning av handläggaren Therese Köster. Enhetschefen Kerstin Morast har också deltagit i handläggningen.

Peter Schierbeck

Therese Köster

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.